

paa, saa jeg kan ikke andet end stille det Spørgsmaal: Naar mener man, at det belejlige Tidspunkt er kommen til at foreslaa en Understøttelse til en Mand, naar man ikke mener, at det skal være efter 30 Aars Forfattervirksomhed? At slyde det endnu længere ud, tror jeg let vil føre til, at denne Understøttelse overhovedet aldrig nogeninde kommer frem. Hvis man tænker paa, at man skulde afvente et Tidspunkt, da den ikke vilde møde Modstand, vil jeg dertil sige, at saalænge der endnu i dette Ting kan holdes Taler som den, der i Dag blev holdt af det ærede Medlem for Københavns 4de Valgkreds og som blev støttet af det ærede Medlems Partifæller, saa længe dette hører til Mulighederne, tror jeg ganske vist ikke, at det Øjeblik er kommet, hvor et saadant Forslag kan stilles, uden at der vil være en vis Del af Pressen, som rejser et Kamaffrig imod det, og uden at der vil være et tilstrækkeligt Antal Mennesker, som kunne rejse et Hyl derimod. Jeg tror, at hvis vi havde ventet til næste Aar eller næstnæste Aar, vilde den Sag have staaet aldeles som sædvanlig. Jeg agter selvfølgelig at stemme for dette Forslag, og naar jeg gør det, føler jeg Trang til at motivere det. Det er ikke, fordi jeg hører til Dr. Brandes's personlige Tilhængere eller jeg kunde maasse suarere sige til hans filosofiske Tilhængere. Jeg hører heller ikke til dem, som ere egentlig stærkt paavirkede af denne Mand. Hvad jeg i saa Henseende har faaet, har jeg faaet fra helt andre Sider. Naar jeg gaar med dertil, er det dernæst heller ikke væsentlig af Hensyn til den Adresse, som er indkommen i Aar — jeg har i mange Aar ønsket, at et saadant Forslag vilde frentomme —, men saa er det af den Grund, at jeg tror, at den eneste Maade, hvorpaa vi i dette Land kunne holde et kraftigt og frodigt Landsliv oppe, er ved at bevare en saa stor Rummelighed som muligt overfor alle de aandelige Retninger, som komme frem her i Landet, saa er det, fordi jeg har den levende Overbevisning, at den Maalestok for aandelig Burdering, som det ærede Medlem for Københavns 4de Valgkreds stillede op her i Dag, er saa faalt som vel muligt. Den vilde føre til, at de, som man bedst kunde understøtte og rigeligst kunde understøtte, skulde være Middelmaadighederne, for ikke at sige Nullerne, medens de Mænd, intet vilde faa, som ved deres Optraeden rejste en Kamp, møde Modstand, overhovedet sætte Sindene i Bevægelse, idet de til enhver Tid ville blive ved at bevare Modstandere, saa at man ikke kan faa den Enstemmighed

i sin Dom over dem, som det ærede Medlem opstillede, som Betingelse for, at der skulde ydes dem en saadan Anerkendelse. Men disse Forfattere er det netop, som give Stødet til, at Landslivet i Landet kan komme til at blomstre. En Forfatter har Betydning ikke blot ved de Beundrere, de Tilhængere, de Disciple, han faar, men ogsaa ved de Modstandere, han faar. Og det tror jeg, er en af de Ting, som man overser, naar Taler er om Dr. Georg Brandes. Han har haft Betydning ikke blot derved, at han i 1870—71 rejste en literær Skole her i Landet, hvortil de fleste af vore yngre Forfattere mere eller mindre høre, men en endnu større Betydning har han derved, at han har rejst en Modstand her i Landet og har givet Stødet til en aandelig Bevægelse og Kamp, som endnu langfra er ophørt, og som endnu i lange Tider vil blive ved at beherske vort Landsliv. Han hører til den Art Naturer, om hvem der altid vil komme til at staa en Kamp, og jeg tror, at det i et lille Land, som har meget let ved at forsumpe og hvor vi efter et Nederlag som det, vi have lidt i 1864, vare udsatte for, at Livet skulde sygne hen, har sin store Betydning, at den Slags Kræfter, om hvilke der vil blive ved at staa en Kamp, saa Lov til at røre sig saa frit som muligt. Jeg kunde ønske, og jeg vilde have taget det som et godt Bærjel, om dette Forslag var blevet indstillet, om ikke af hele Udvalget, hvad der vilde have været ønskeligt — det vilde have været et Vidnesbyrd om, at saadan aandelig Frihed, aandelig Rummelighed var begyndt at vinde Terræn her i Landet — saa dog af hele det Flertal, som paa mange Maader i de sidste 20 Aar har maattet føle, hvad det vil sige at høre til Oppositionen i et Land, følt, hvad det er at have Regeringen, have det gamle mod sig, have Autoriteterne mod sig. Jeg kunde ønske, at det var slet. Naar det ikke er slet, kan jeg kun beklage det, jeg kan beklage det, fordi jeg tror, at det let kan kaste et falskt Lys over det Parti, hvortil jeg ogsaa hører, og jeg vilde helst have det i et saa godt Lys som muligt. Idet jeg anbefaler at stemme for Forslaget, vil jeg derigennem ogsaa udtrykke min Tak til den Mand, man derigennem ønsker at yde Anerkendelse, en Tak for, hvad han har virket for dansk Landsliv og en Tak for, hvad han har virket for dansk Sprog. Der er endnu et enkelt Spørgsmaal, som jeg ønsker at udtale mig lidt om, det er Spørgsmaalet om Kirkerne. Det er de Spørgsmaal, som foreligge under Nr. 62, 63, 64 o. s. v. Jeg vil sige, at dette Spørgsmaal er jo ved at faa en noget videre